

Належне екологічне врядування і Угода про асоціацію між Україною і ЄС

Андрусевич Наталія, голова правління Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», координатор РГ5 УС ПГС Україна-ЄС

1. Важливо говорити про належне екологічне врядування в контексті Угоди про асоціацію у зв'язку з тим, що більшість реформ, які відбуваються в сфері довкілля, проходять під егідою виконання Угоди про асоціацію.

2. В Угоді нема терміну «належне екологічне врядування». Проте є належне/добре врядування. В преамбулі добре врядування згадується як «цінність», яку поділяють сторони, поряд з повагою до прав людини, верховенством права: демократичними цінностями. Друга згадка — серед принципів для посилення відносин між сторонами.

3. Власне дуже важливим є декларування «належного врядування» як цінності чи принципу, на яких ґрунтуються відносини. Це означає, що здійснюючи будь-які заходи, виконуючи будь-які положення, ми повинні бути впевненими у їх відповідності принципу належного врядування.

4. Ще одним питанням у цьому контексті є те, що належне екологічне врядування є частиною належного врядування, і досягнення належного екологічного врядування в повній мірі неможливо без досягнення належного врядування, хіба в окремих елементах.

5. В главі 6 «Навколишнє середовище» зустрічаємо елементи належного екологічного врядування, як от процедури сприяння інтеграції природоохоронної політики в інші сфери політики держави, розподіл повноважень на національному, регіональному та місцевому рівні, інституційні реформи, постійний діалог та ін.

6. Часто вважають, що належне екологічне врядування обмежується імплементацією чотирьох директив сектору «Управління довкіллям та інтеграція екологічної політики в інші галузеві політики». Проте директиви інших секторів теж мають елементи належного врядування.

7. Потрібно загальне бачення належного екологічного врядування, можливо, як у сфері відходів. Точкові реформи не завжди дають бажаний ефект, можуть призвести до фрагментації реформування, коли поза увагою залишаться важливі питання.

8. Якщо ми приймаємо той факт, що належне врядування — це цінність, принцип, то і наша оцінка реформ в екологічній сфері має відбуватись з цієї перспективи. Питання чи закріплені необхідні механізми/інструменти *versus* чи відповідає цей механізм належному врядуванню. Громадськості/населенню потрібен не лише механізм, але й щоб він працював відповідно до принципів належного врядування (без корупції, із залученням громадськості, був дієвий та ін.).